

Aan Brede Raad 010
Weena 505, kamer 38 en 40
3013 AL ROTTERDAM
Per e-mail: info@bredeeraad-010.nl

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail:
Inlichtingen:
Telefoon:

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Ons kenmerk: 21MO03535
Uw kenmerk: BR010.21-10.u

Datum: 13 juli 2021

Betreft: Reactie op advies Brede Raad 010

Geachte heer Van Dijk,

Hartelijk dank voor uw onderzoek naar en rapport over de Rotterdamse uitwerking van het Persoonsgebonden budget (Pgb) in de Jeugdwet. Dank ook voor het constructieve gesprek dat wij hier eind juni over hebben gevoerd. In dat gesprek hebben we knelpunten gedeeld en met elkaar over verbeteringen gesproken. Ik heb u toegezegd ook schriftelijk op uw rapport te reageren.

Ik waardeer uw kritische inbreng zeer, omdat het ons vertelt waar verbeteringen gewenst zijn. Niet alleen op het gebied van beleidsmatige ontwikkelingen of de praktische uitvoering, maar ook op het gebied van scholing en communicatie naar onze professionals. Het is van groot belang dat zij ook het waarom van beleidskeuzes begrijpen, zodat zij op hun beurt cliënten correct kunnen informeren en begeleiden.

Alvorens in deze brief in te gaan op uw bevindingen en aanbevelingen, zet ik graag kort de algemene uitgangspunten van ons beleid ten aanzien van het Pgb uiteen.

De gemeente Rotterdam vindt het belangrijk dat iedereen de juiste hulp ontvangt. De kwaliteit van jeugdhulp en de veiligheid van jeugdigen die deze hulp ontvangen staat voorop. Dit betekent dat een deskundig medewerker bij een aanvraag onderzoekt welke jeugdhulp nodig is, welke hulp door ouders en sociaal netwerk als zijnde gebruikelijke hulp geleverd kan worden en welke hulp in aanmerking komt voor een individuele voorziening. Passende hulp betekent ook dat gekeken wordt wat een passende hulpverlener is voor de jeugdhulp die nodig is. Gemeente Rotterdam vindt het belangrijk dat haar regelgeving actueel en pragmatisch is. We passen daarom regelmatig ons beleid aan op vraagstukken uit de uitvoering. Hiermee waarborgen we de kwaliteit van jeugdhulp en het doel- en rechtmatig uitgeven van de budgetten waar we over beschikken.

Het Pgb is een gelijkwaardig alternatief voor Zorg in natura (Zin). Er zijn op dit moment lange wachttijden bij de Zin-partijen, wat in de praktijk kan leiden tot hogere inzet van niet gecontracteerde aanbieders, gefinancierd via Pgb. Het gebruik van het Pgb stijgt aldus door de wachttijden. Wij richten ons daarom op het oplossen van de wachttijden, in samenhang met de daarvoor extra beschikbaar gestelde middelen. Er wordt nu gewerkt aan het inkopen van extra Zorg in natura. In onze nieuwe inkoop vanaf 2023 willen we een completer aanbod en voor iedereen de juiste hulp beschikbaar krijgen, met oog voor keuzevrijheid, ruime variatie en diversiteit.

Een voordeel van het Pgb is dat de Rotterdammers volledig zelf de regie hebben op de ondersteuning die zij krijgen. Zij hebben ook een ruimere keuzevrijheid, omdat ze niet

gebonden zijn aan de door de gemeente gecontracteerde aanbieders. Een Pgb is echter niet voor iedereen geschikt. Het beheren van een Pgb is geen simpele en ook geen vrijblijvende taak. Het vraagt veel administratieve handelingen van de budgethouder/vertegenwoordiger. Met een Pgb neemt een budgethouder zelf de regie in handen over zijn ondersteuning. De budgethouder is er primair zelf verantwoordelijk voor dat de kwaliteit van de ondersteuning die hij inhuurt voldoende is. Ook dient hij zelf zorg te dragen voor vervanging tijdens ziekte en verlof. Derhalve is het belangrijk dat de budgethouder, of in voorkomende gevallen diens vertegenwoordiger, voldoende kennis en vaardigheden heeft om het Pgb te beheren en zijn belangen te behartigen. Bij de beoordeling van Pgb-vaardigheid wordt onder meer gebruik gemaakt van de Pgb-test zoals deze wordt aangeboden door belangenbehartiger Per Saldo. Voor budgethouders die niet Pgb-vaardig zijn, zijn er alternatieven zoals bijvoorbeeld een vertegenwoordiger uit het netwerk (niet zijnde een wettelijk vertegenwoordiger/ouder, maar bijvoorbeeld een tante of vriend) of onderaannemerschap van een niet-gecontracteerde partij bij een gecontracteerde aanbieder.

Tot zover onze algemene uitgangspunten.

Hieronder ga ik graag in op uw bevindingen en aanbevelingen, deze zijn cursief weergegeven, met daaronder mijn reactie.

1. Stel de hulpvraag en het belang van het kind centraal. Laat de behoeften van het kind de leidraad vormen voor de zorg die wordt ingezet en draag daarmee zorg voor de uitvoering van het Kinderrechten Verdrag.

We zijn het met u eens dat de hulpvraag en het belang van het kind centraal moeten staan. Eén van de uitgangspunten van het Rotterdams jeugdhulpbeleid is dat we de Rotterdammer centraal stellen. Dit doen we door het bieden van individueel maatwerk, het organiseren van integrale hulp en ondersteuning, dit met oog voor diversiteit en keuzevrijheid en een onafhankelijk toeleiding, indicatie en keukentafel gesprek wanneer het gaat om jeugdhulp en zorg.

Vertrouwen stellen in onze burgers is een speerpunt binnen ons beleid. In ons beleidsplan 'Heel de stad' is benoemd dat er gewerkt wordt vanuit waarden als zorgzaamheid, empathie, respect, vertrouwen, zingeving en gelijkwaardigheid. Uit cliënttevredenheidsonderzoek blijkt dat door de burgers van Rotterdam wordt gewaardeerd dat professionals van de Vraagwijzers en Wijkteams in hun handelen waarden als gelijkwaardigheid, empathie en vertrouwen centraal stellen.

2. Maak in de trainingen die aan wijkteammedewerkers worden gegeven extra ruimte voor de invloed van bejegening. Een prettige (eerste) bejegening door het wijkteam maakt voor ouders een wereld van verschil in een situatie die al stressvol en moeilijk is.

U adviseert de Wijkteamorganisatie om ouders die zich vanuit een moeilijke en stressvolle situatie tot haar wenden een prettige en begripvolle ontvangst te geven, die nu niet altijd wordt ervaren rondom het aanvragen van een Pgb ten behoeve van een voorziening. We onderschrijven het belang van goede bejegening en laagdrempelig contact. Het wijkteam heeft de primaire taak om hulpverlening te bieden waarbij vertrouwen en aansluiting bij het gezin van groot belang zijn om te kunnen werken aan doelen. Een juiste bejegening is daarbij cruciaal. Het belang van die passende bejegening zal benadrukt worden in de dagelijkse praktijk en de benodigde trainingen en cursussen.

3. Maak een sociale kaart per wijk met daarin organisaties die met een Pgb werken. Stimuleer wijkteams én organisaties elkaar te leren kennen om vertrouwen wederzijds te creëren en kwaliteit te borgen.

De wijkteamprofessionals hebben goed zicht op de sociale kaart van Rotterdam en omstreken. Zij worden ook gestimuleerd zich in het netwerk te bewegen en hun netwerk uit te breiden. De meeste organisaties die veel Pgb-budgethouders bedienen zijn bekend bij de wijkteams. In beginsel is de budgethouder/vertegenwoordiger verantwoordelijk voor de aanvraag en kwaliteit van de ingekochte zorg. De kwaliteit van de Pgb-aanbieders wordt getoetst. Het wijkteam toetst niet alleen de aanvraag, maar ook de kwaliteit van de zorgaanbieder en of de in te kopen hulp daadwerkelijk een antwoord is op de hulpvraag. Gemeente Rotterdam vindt het belangrijk dat de zorgondersteuning die geboden wordt van goede kwaliteit is. Daarom moeten professionele aanbieders ook voldoen aan alle kwaliteitseisen voordat zij zorg kunnen leveren gefinancierd door middel van een Pgb. Indien een aanbieder niet voldoet aan alle in de Jeugdwet en door gemeente Rotterdam gestelde kwaliteitseisen, kan er geen jeugdhulp ingekocht worden bij deze aanbieder.

4. Draag – naast informatievoorziening voor ouders – ook zorg voor informatievoorziening naar zorgbedrijven die met Pgb's werken. Zo zijn alle partijen op de hoogte van (nieuwe) beleidsregels. Behandel hen als volwaardig onderdeel van de zorg.

De informatievoorziening is inderdaad een belangrijk punt. Gemeente Rotterdam publiceert beleidswijzigingen altijd op de website, ook de wijkteams worden actief geïnformeerd. Daarnaast hebben wij op onze website www.rotterdam.nl, waar wij informatie verstrekken over het Pgb, een specifiek deel gewijd aan veel gestelde vragen voor pgb-aanbieders. Omdat wij als gemeente geen contractuele relatie hebben met de jeugdhulpaanbieder, gefinancierd door middel van een Pgb, kunnen wij hen ook niet actief benaderen bij wijzigingen. Om deze reden is het belangrijk dat een budgethouder vaardig genoeg is diens hulpverlener van deze wijzigingen op de hoogte te brengen. Wij onderzoeken voor de toekomst de mogelijkheid meer pro-actief bij ons bekende Pgb aanbieders van informatie te voorzien.

In de Verordening, Nadere regels en Beleidsregels wordt de regelgeving van de gemeente Rotterdam weergegeven. Deze stukken worden niet verzonden, maar gepubliceerd op www.rotterdam.nl. Een onderdeel van de 'Pgb-vaardigheid' van een (vertegenwoordiger van een) cliënt, is het op de hoogte blijven van ter zake doende wijzigende wet- en regelgeving.

5. Draag zorg voor een eenduidige manier van werken in de wijkteams. Stel daarbij altijd het belang van het kind centraal.

Deze aanbeveling nemen we graag over. We zijn ook al druk bezig met het realiseren van een eenduidige werkwijze. Dit doen we in het traject "Werken in het Wijkteam", dat op dit moment gefaseerd wordt ingevoerd. Ook toekennen van het Pgb heeft hierin een belangrijke plaats en wordt vanaf het najaar 2021 ingevoerd. Uw volgende advies met betrekking tot het creëren van helderheid over toekenning van het Pgb voor informele zorg wordt hierin meegenomen.

6. Creëer helderheid in de wijkteams over de toekenning van het Pgb voor informele zorg en laat deze vorm van goedkope, veilige zorg waar dat mogelijk is terugkeren. Een Pgb voor informele zorg kan dure, professionele zorg uitstellen of zelfs onnodig maken.

Bij een informeel persoonsgebonden budget aan de ouders is er sprake van vereniging van de rollen van inkoper en uitvoerder van de hulp. Bij een informeel persoonsgebonden budget aan ouders, kopen ouders als 'vertegenwoordiger' van hun kind hun eigen diensten in als Pgb-uitvoerder, en gaan daarvoor een overeenkomst met zichzelf aan. U geeft terecht aan dat dit in sommige gevallen inderdaad duurdere professionele zorg kan uitstellen of zelfs onnodig kan maken. De gemeente wil voorkomen dat in de relatie inkoper van de hulp en uitvoerder van de hulp belangenverstrengeling ontstaat op basis van niet-hulpgedreven financiële prikkels.

In iedere individuele zaak zal worden beoordeeld of een uitzondering op de regel wordt gemaakt. Het blijft dus mogelijk dat een informeel persoonsgebonden budget wordt toegekend aan ouders. Er moet dan in het Pgb-plan ook door de ouder worden aangetoond dat hij op verantwoorde wijze de jeugdhulp in zal zetten. In de aangepaste Beleidsregels zijn voorbeelden opgenomen wanneer sprake kan zijn van een uitzondering. Het gaat hierbij om de doelgroepen lichamelijk of verstandelijk beperkte jeugdigen, eventueel met een aanvullende psychische stoornis, die hulp, verzorging of begeleiding nodig hebben. En om de doelgroep jeugdigen met een chronische psychische of psychiatrische aandoening die hulp, verzorging of begeleiding nodig hebben.

Een informeel Pgb is een Pgb voor informele hulp en ondersteuning, d.w.z. hulp en ondersteuning die wordt geboden door ouders of anderen uit het sociale netwerk. Een informeel Pgb sluiten we dus niet uit. Wél zeggen we dat informeel Pgb aan ouders in beginsel niet wenselijk is. Er is daarbij géén sprake van categoriale uitsluiting van informeel Pgb aan ouders: uitzonderingen op de regel blijven immers mogelijk. Of een uitzondering van toepassing is, moet in ieder individueel geval worden bepaald.

Bij het bepalen van de intensiteit van jeugdhulp wordt de eigen kracht/draagkracht van de jeugdige, de ouders of het omringende sociale netwerk om een oplossing voor de hulpvraag te vinden, meegewogen. Op deze manier bieden we maatwerk per gezin. Dit is geen kwestie van rechtsongelijkheid of kansongelijkheid, maar het is een gevolg van het maatwerk wat wij willen bieden.

7. Bied Rotterdamse ouders actief de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuners aan, die kunnen ondersteunen bij het aanvragen van een Pgb. Betrek hen bij wijzigingen in beleid. Op deze manier worden ouders geholpen in de complexiteit van de aanvraag van een Pgb.

Op de website van de gemeente en op het Pgb informatieblad benoemen wij de mogelijkheid van de ondersteuning van een onafhankelijke cliëntondersteuner aan. Deze persoon is niet betrokken bij de gemeente of bij de zorgaanbieders. Onafhankelijke cliëntondersteuners werken in het wijkteam. De onafhankelijke cliëntondersteuner helpt bijvoorbeeld bij de aanvraag van (jeugd)hulp, kan helpen om een gesprek voor te bereiden of vragen onder woorden te brengen en kan ook bijstaan in de gesprekken zelf. Uiteraard kan wanneer de budgethouder een aanhoudend wantrouwen ervaart, ook een klacht ingediend worden over de werkwijze van de gemeente of er kan bezwaar gemaakt worden wanneer de budgethouder het niet eens is met een besluit van de gemeente.

De professionals van onze loketten en meldpunten geven informatie en advies en verhelderen de vraag. Zij denken met budgethouders mee, betrekken het sociale netwerk, brengen beschermende factoren en risicofactoren in beeld en verkennen de noodzaak en mogelijkheden om wat te doen. Zij verwijzen of zetten de vraag rechtstreeks door naar

professionele ondersteuning. Waar nodig grijpen zij in. In elk deel van de stad zijn meerdere locaties waar Rotterdammers met een hulpvraag terecht kunnen. Ook huisartsen en andere medische specialisten kunnen kinderen en hun ouders doorverwijzen naar een door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbieder. Hiermee houden we de ingang naar hulp en ondersteuning laagdrempelig.

8. Maak een pool van Pgb-vertegenwoordigers, die cliënten die zelf niet Pgb-vaardig zijn, kunnen ondersteunen in Pgb-zorg. Zij kunnen de financiële afhandeling op zich nemen. Deze pool valt onder regie van de gemeente.

Het is niet nodig dat de gemeente dit doet, aangezien er al Pgb-bureaus bestaan die cliënten die zelf niet pgb-vaardig zijn, kunnen ondersteunen. Wanneer de vertegenwoordiger van een cliënt en de cliënt zelf niet pgb-vaardig zijn, kan er in hun netwerk gezocht worden naar een vaardig vertegenwoordiger. Wanneer deze niet aanwezig is, is het Pgb niet het juiste instrument om jeugdhulp te financieren.

9. Onderzoek de mogelijkheid de hoeveelheid aan papierwerk en bureaucratie te verminderen. Draag er zorg voor dat de informatie over hoe een Pgb aan te vragen voor Rotterdammers begrijpelijk is. Stel ook informatie over de Pgb's beschikbaar in andere talen. Vereenvoudig de formulieren en gebruik duidelijke taal. Hanteer daarnaast een kenbare checklist van documenten die Rotterdamse ouders voor de aanvraag nodig hebben.

Met een complexe hulpvraag kan een Rotterdammer door het netwerk verwezen worden naar het wijkteam. Wanneer Zin niet een passend antwoord biedt op deze hulpvraag, kan financiering middels een Pgb overwogen en onderzocht worden. Op de website www.rotterdam.nl wordt uitgelegd welke stappen men moet nemen om voor een Pgb in aanmerking te komen. We hebben hiervan ook een filmpje op YouTube geplaatst.

We herkennen dat een Pgb veel administratieve handelingen van de budgethouder/vertegenwoordiger vraagt. Om dit te verminderen wordt er door VWS en VNG gewerkt aan een nieuw Pgb systeem. Het systeem van de SVB-portal zal vervangen worden voor Pgb 2.0. De implementatie voor de gemeenten zal in 2022 starten. In de eerste plaats zal het systeem betere ondersteuning van de budgethouder en zijn/haar zorgverlener geven. Doordat het nieuwe systeem echt digitaal werken mogelijk maakt, krijgen budgethouders inzicht in (de status van) hun zorgovereenkomsten, declaraties en budget. En door verschillende automatische controles worden fouten voorkomen. Het doel van Pgb 2.0 is het sneller, gemakkelijker, overzichtelijker en veiliger maken van Pgb-administratie voor de budgethouder en diens vertegenwoordiger. In samenwerking met VWS, VNG en Per Saldo zullen we ook werken aan het verminderen van in te vullen formulieren. Dit alles zal meegenomen worden in het Pgb 2.0.

10. Maak bij complexe problematiek waarvan duidelijk is dat zorg langer dan een half jaar nodig is (bijvoorbeeld doordat de zorgvraag bij de beperking hoort en niet aannemelijk is te verdwijnen) een indicatie van een jaar of langer de norm in plaats van een half jaar. Van belang is niet standaard de halfjaar indicatie te hanteren.

Het is gebruikelijk dat een indicatie voor jeugdhulp een looptijd heeft van 6 of 12 maanden waarbij er ongeveer halverwege de looptijd een evaluatie plaatsvindt. Deze termijn is geen harde vastgestelde regel of prestatie indicator. In de praktijk kan het wijkteam, in het belang van goede hulpverlening, andere afspraken maken in overleg met de cliënt.

Het is bij jeugdige ongewenst om voor veel langere termijn een indicatie af te geven, omdat kinderen nog volop in ontwikkeling zijn. Wanneer er geen perspectief is van verdere ontwikkeling komt het kind in aanmerking voor een indicatie vanuit de WLZ.

11. Draai de uitbetaling op declaratiebasis terug en stap terug op de maandbedragen zoals Rotterdam voorheen hanteerde.

Op grond van de Nadere regels is het uitgangspunt dat de Pgb-budgethouder de zorg die hij inkoopt via zijn Pgb-aanbieder, afrekent op declaratiebasis. Dit dient door de cliënt te worden vastgelegd in de zorgovereenkomst. De achterliggende reden hiervan is dat de cliënt (of diens vertegenwoordiger) op deze wijze daadwerkelijk regie voert over het Pgb, aangezien er zo steeds een controle moment is op de geleverde zorg. Daarnaast loopt de budgethouder hiermee minder risico op doorbetaling van niet geleverde zorg.

Wij danken u voor uw rapport en hopen u met onze reactie voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Judith Bokhove', located below the closing text.

Judith Bokhove
Wethouder Mobiliteit, Jeugd en Taal